

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.
Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

1

KOMPLEXNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM V RODINNÉ
SYSTEMICKÉ TERAPII
PSYCHOSOMATICKÝCH PORUCH

Úvodem

Léčba chronických pacientů nevědomky somatizujících nejrůznější emoční vlivy je ve všech oborech medicíny svízelná. Jejich situaci neusnadňuje ani technologický rozvoj diagnostických přístrojů ani farmakologický výzkum. Obtíže s těmito pacienty vedou našťásti také k rozvoji medicínského myšlení. Psychosomatické úvahy jsou spojeny s takovými jmény jako S. Freud, W. Reich, C. G. Jung, G. Adler, F. Alexander a H. F. Dunbarová a s mnoha dalšími. Zatímco psychoanalýza a od ní odvozené směry psychoterapie věnovaly pozornost především psychice individua, hnutí rodinné terapie se od samého začátku zabývá dynamikou symptomů v kontextu rodinného systému pod vlivem oborů, jako je kybernetika, synergetika, sociologie, antropologie, sémiotika, psychologie a dalších. Systemická terapie je oprávněně v centru pozornosti nového zájmu o psychosomatickou problematiku, jak dokládá klasik německé psychosomatiky, Thore von Uexküll v posledním vydání rozsáhlé monografie Psychosomatische Medizin (Uexküll, 2003) a v nedávné době vydání učebnice Základní léčba psychosomatických poruch německých autorů Tress, Kruse a Ott v Portálu. (Tress, Kruse, & Ott, 2004)

Tým Střediska komplexní terapie psychosomatických poruch v Liberci se od poloviny osmdesátých let zabývá léčením psychosomatických poruch. Vznikl zde účinný systém ambulantní léčby v podmínkách našeho zdravotnictví díky kombinaci rodinné terapie, individuální i skupinové psychoterapie s tělovými technikami. Pracoviště staví na tradici rodinné terapie od strukturální přes strategickou k systemické terapii, velkého rozvoje zde doznala především narativní terapie s externalizací Davida Epstona a Michaela Whitea, tak, jak ji sem přenesl Torben Marner, dánský pedopsychiatr. Středisko komplexní terapie existuje v síti smluvních zařízení zdravotních pojišťoven více než dvacet let a ošetřuje kolem 800 nových případů ročně. (Chvála, 2009) I když v kontextu české medicíny představuje V.Chvála, A.Fürst, L.Trapková, J.Knop

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.
Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

2

propojení rodinné terapie s psychosomatickým onemocněním ojedinělou výjimkou, v kontextu světové medicíny není tento přístup neznámý. Opakovaně jsme náš přístup představili nejen naší, ale také mezinárodní odborné veřejnosti. (Chvála, Trapková, & Skorunka, 2012) Na půdě tohoto pracoviště jsme připravili v roce 1997 komplexní čtyřletý výcvik v rodinné terapii psychosomatických poruch, jehož prezenční část v rozsahu 580 hodin v r. 2000 úspěšně ukončilo 31 kolegů a kolegyň, v jeho druhém běhu (v letech 2000-2004) dalších 32 kolegů a dalších 37 absolvovalo v letech 2004-2008 třetí běh, čtvrtý proběhl v letech 2009-20012 s 38 absolventy. Na prezenční část navazuje 100 hodin supervize. Zdravotnickými garanty programu jsou jak vedoucí lékař týmu Střediska komplexní terapie v Liberci MUDr. Vladislav Chvála, tak klinickou psycholožkou PhDr. L. Trapkovou v týmu s terapeutu psychiaterem MUDr. Alešem Fürstem a klinickým psychologem Mgr. Janem Knopem. Tým pracuje pod supervizí PhDr. Aleny Paloušové. Komplexní výukový program dosud byl vždy akreditován pro pracovníky ve zdravotnictví společnou komisí ČPS, PS ČLS J.E.P., AKP a IPVZ. V souladu s platnou legislativou a pravidly ČPS žádáme odbornou komisi o schválení tohoto komplexního vzdělávání v systemické terapii. Program obsahuje všechny nezbytné složky, teorii, sebezkušenost, praktické dovednosti a následnou supervizi s perspektivou získat certifikát rodinného terapeuta SOFT. Po splnění dalších náležitostí (absolvování certifikovaného kurzu ČPS ČLS) umožňuje složit zkoušku z funkční specializace v systematické psychoterapii lékařům i klinickým psychologům. Systém základní psychosomatické péče, tak jak je zaveden již od r. 1984 v německých spolkových zemích, není u nás stále k dispozici, snažíme s v té věci stále jednat; řada lékařů zkušenosti z tohoto výcviku využívá v rámci své stávající praxe ať už praktického lékaře nebo specialisty ve svůj prospěch, především však k užítku svých pacientů. Schopnost vzhledu do psychosociálních souvislostí nemocí je nezastupitelnou dovedností lékaře, který se setkává ve své praxi s psychosomatickými pacienty. Stále častěji se také na odborných medicínských fórech hovoří o nezbytnosti zlepšit schopnost lékařů domlouvat se s pacienty. A tomu se lze v našem tréninkovém programu naučit. Připravený pátý běh komplexního vzdělávacího programu těží ze zkušeností, které náš tým získal v minulých letech. Výuka teorie a dovedností rodinné systemické terapie se zde snoubí se sebezkušeností v malých výcvikových skupinách, kde je umožněno adeptům rodinné terapie reflektovat a zpracovávat změny v osobním životě, podporovat zrání osobnosti terapeuta. Přesvědčili jsme se, že nezbytná proměna budoucího

rodinného terapeuta probíhá při nabývání zkušeností a znalostí o intrapsychických a interakčních procesech v rodinných systémech bezpečněji a stabilněji, než když zůstane jeho vývoj bez reflexe. To se pak promítá do kvality profesionální práce s pacienty a jejich rodinami, která je ukotvena v reálném sebevědomí vlastních hranic a možností.

Autoři výcviku

V Liberci 20.7.2012

Citované prameny:

1. Chvála, V. (2009). Dvacetiletá zkušenost s léčbou pacientů s psychosomatickou poruchou ve středisku komplexní terapie v Liberci. PSYCHOSOM, stránky 93-103.
2. Chvála, V., Trapková, L., & Skorunka, D. (5. May 2012). Social Uterus: A Developmental Concept in Family. Contemp Fam Ther, stránky 293-312.
3. Tress, W., Krusse, J., & Ott, J. (2004). Základní psychosomatická péče. Praha: Portál.
4. Uexküll, T. v. (2003). Psychosomatische Medizin, 6.vydání. München, Jena: Urban & Fischer.

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

3

Podmínky přijetí frekventanta a proces výběru

1. Absolvent vzdělání vhodného pro oblast pomáhajících profesí
2. Minimální věk 25 let
3. Praxe v oblasti medicíny a pomáhajících profesí
4. Přihláška se životopisem a fotografií (min. 1 strana formátu A4 psaná rukou)
5. Úspěšné absolvování konkurzního řízení, které probíhá během víkendové dílny „Práce s časovou osou“. Tým si ponechává právo rozhodnout, kdo bude do výcviku přijat.
6. Přijetí etického kodexu ČPS ČLS J.E.P.
7. Uzavření smlouvy o výcviku s institutem (příloha 1)
8. Zaplacení poloviny ročního školného

Struktura výcvikových setkání a popis výuky:

Všechna setkání se vyznačují jasnou strukturou, která zajišťuje, aby se integrovala teorie s praktickým nácvikem příslušných dovedností ve velkých skupinách. Na malých skupinách je možno zpracovávat to, co se s posluchačem během získávání teoretických informací a praktických dovedností děje, co se vynořuje z jeho vlastního života a z jeho vlastní rodiny. To umožní prohlubovat teoretické znalosti o sebereflexi ve světle probírané teorie. Výcvikový tým je rozdělen na učitele (Chvála, Trapková) vyučující ve dvou větších skupinách, a terapeuty (Knop, Fürst), kteří vedou 4 malé sebezkušenostní skupiny, které zajišťují intimitu pro vlastní proces sebereflexe. V prvním ročníku přednášejí teorii externí lektoři, Doc. PhDr. Karel Balcar, CSc. a MUDr. David Skorunka, PhD. Očekáváme, že se člen výcviku připravuje na každé setkání studiem předepsané literatury a od 2. ročníku psaním esejů. Poslední den každého setkání je věnován klinickému materiálu a jednotlivé teorie či fenomény rodinné terapie jsou demonstrovány na klinickém materiálu lektorů nebo posluchačů. Každý výcvikový víkend rámuje na úvod a na konci setkání celé komunity, uprostřed pracujeme jednu hodinu psychodynamicky s velkou skupinou všech frekventantů. V prvním a druhém ročníku jsou přidána setkání psychoterapeutických skupin navíc podle předem daného rozpisu. Většina společných setkání probíhá během víkendu od pátku do neděle podle následujícího schématu, s výjimkou dvou setkání v Hejnicích, kde je spojen vždy program dvou víkendů.

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

4

Struktura víkendů

Pátek*:

15.00 - 15.45 komunita A+B+C+D

16.00 - 17.30

skupina A (Knop) a skupina B (Fürst)

skupina C+D (Chvála, Trapková) - teorie

17.30 - 18.00 Přestávka

18.00 - 19.30

skupina C (Knop) a skupina D (Fürst)

skupina A+B (Chvála, Trapková) - teorie **

Sobota:

9.00 - 10.30

skupina A (Knop) a skupina B (Fürst)

skupina C+D (Chvála, Trapková) - praktické dovednosti

10.30 - 11.00 Přestávka

11.00 - 12.30

skupina C (Knop) a skupina D (Fürst)

skupina A+B (Chvála, Trapková) - praktické dovednosti

12.30 - 13.30 Oběd

13.30 - 14.30 velká skupina A+B+C+D

14.30 - 15.00 Přestávka

15.00 - 16.30

skupina A (Knop) a skupina B (Fürst)

skupina C+D (Chvála, Trapková) - praktické dovednosti

16.30 - 17.00 přestávka

17.00 - 18.30

skupina C (Knop) a skupina D (Fürst)

skupina A+B (Chvála, Trapková) - praktické dovednosti

Neděle:

9.00 - 10.30

skupina A (Knop) a skupina B (Fürst)

skupina C+D (Chvála, Trapková) - praktické dovednosti

10.30 - 11.00 přestávka

11.00 - 12.30

skupina C (Knop) a skupina D (Fürst)

skupina A+B (Chvála, Trapková) - praktické dovednosti

12.30 - 12.45 Přestávka

12.45 - 13.45 komunita A+B+C+D

* Setkání jsou obvykle během víkendu, ale tyto víkendy jsou v prvním a druhém ročníku doplněny o samostatné výjezdy malých skupin jen ke skupinové práci. Termíny výjezdů budou včas oznámeny. Termíny pravidelných setkání viz zde.

**Během prvního ročníku teoretické části vedou externisté doc. PhDr. Karel Balcar a MUDr. David Skorunka, PhD.

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

5

Obsah komplexního vzdělávacího programu v rodinné terapii

Témata I. ročníku prezenční části: Obecná část: Základy rodinné terapie

1. setkání: Doc. PhDr. Karel Balcar, CSc.: Zdroje a počátky RT, přehled a znaky hlavních směrů v RT, pojetí, metody a praxe behaviorální RT (Lieberman, Fallon aj.)

Literatura k tématu: Langmeier, J. a spol.: Dětská psychoterapie, (2. vydání), Praha, Portál 2000

2. setkání: Doc. PhDr. Karel Balcar, CSc.: Pojetí, metody a praxe experienciální RT (Kempler, Satirová) Pojetí, metody a praxe ke smyslu zaměřené RT (Lukasová, Lantz aj.)

Literatura k tématu: Řičan, P., Krejčířová, D. a kol.: Dětská klinická psychologie (3.vyd.) Praha, Grada 1997

3. setkání: Doc. PhDr. Karel Balcar, CSc.: Pojetí, metody a praxe strukturní RT (Minuchin aj.) Pojetí, metody a praxe strategické RT (Haley, Watzlawick aj.)

Literatura k tématu: Boš, P. (popř.) Úvod do strategické terapie rodinného systému. Mělník, MPP 1981, event. 13. kapitola z Dětské psychoterapie, (Špitz)

4. setkání: MUDr. David Skorunka, PhD.: Systemická terapie, její pozice v současné době a nové směry v rodinné terapii

Literatura k tématu: Arist von Schlippe, Jochen Schweitzer: Systemická terapie a poradenství, nakl. Cesta, Brno, 2001

5. setkání: MUDr. Chvála, PhDr. Trapková: Narativní terapie.

Literatura k tématu: Tomm Karl: Externalizace problému a internalizace osobního působení, KONTEXT X - 2- 1995 (najdete na CD s Kontexty, který je ještě k dispozici v Liberci)

Úkol na příště: Reflexe záměru být rodinným terapeutem

6. setkání: Hodnocení 1. ročníku

Úkol na příště: Esej o vlastním porodu

Během 1. ročníku dojde také na setkání malých skupin mimo výukový program k prohloubení sebezkušenosti v malých skupinách.

Témata II. ročníku prezenční části: Speciální část: Vývojový model rodiny. Rodina jako sociální děloha

1. setkání: Trapková+ Chvála: Od časové osy k teorii sociální dělohy. Pojem sociální děloha. Děloha jako chráněný prostor ve fylogenezi. Hranice mezi vnitřkem a vnějškem. Co patří dovnitř a co ven? Pohyb zevnitř ven. Vývoj jako naplňování možností uzavřeného prostoru. Od buňky k rodině. Čas ve forum internum a čas ve forum externum. Oscilace mezi ženským a mužským jazykovým modelem. Analogie mezi biologickou a sociální dělohou. Rodičovství a partnerství.

Úkol na příště: Mužský a ženský svět (svět opačného pohlaví optikou uměleckého díla)

2. setkání: Trapková+ Chvála: Význam sexuality v emočním poli rodiny. Sexualita jako základní vývojová síla. Rozdíly mužské a ženské sexuality. Tělesná a vztahová potence. Význam incestního tabu. Sexuální dysfunkce. Hádanky sexuální orientace. Hladový trojúhelník. Štěpení partnerství a rodičovství a jeho důsledky. Úkol na příště: Esej o mém druhém (sociálním) porodu

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

6

3. setkání: Trapková+ Chvála: Sociální porod a význam separace. Analogie porodu a separačního procesu. Klíčový význam přechodu z ženského světa matky do mužského světa otce. Cesta sociálního porodu. Sociální porod dcery. Sociální porod syna. Nezastupitelnost obou rodičovských postav, klinický význam. Poruchy příjmu potravy jako příklad. Význam symptomu jako součásti vývoje vztahů v rodině. Analogie poruch placentace, intrauterinního vývoje a porodního mechanismu s poruchami vývoje rodinného systému.

Úkol na příště: Esej o vlastní nemoci

4. setkání: Trapková+ Chvála: Vývoj rodu- posloupnost sociálních děloh. Skryté linie rodových příběhů. Význam hranic mezi generacemi, co je tvoří. Zkracování reálného času pro separační proces a jeho důsledky. Péče proti směru času- transdebitace.

Význam smrti v rodině. Transgenerační přenos traumatu. Hypotéza o

transgeneračním vývoji transsexuality.

Úkol na příště: Úvaha nad vlastní pozicí a vztahy mezi sourozenci. Vlastní, nevlastní, narození a nenarození sourozenci.

5. setkání: Trapková+ Chvála: Sourozenci- vícečetné těhotenství v sociální děloze.

Vícečetné rodičovství. Rovnocennost a nerovnost sourozenců, rivalita. Sourozenecké niky a polarizace. Trable dvojčat. Nevlastní sourozenci a problémy sukcesivních rodinných systémů. Náhradní rodiče. Zamíčení rodiče a zamíčené děti.

Úkol na příště: Příprav bilancování zisků a ztrát pro evaluaci na konci 2.ročníku

6. setkání: Hodnocení 2. ročníku

Úkol na příště: Tělové metafory

Doporučená literatura pro 2. ročník:

Tóťová J.: Úvod do transgenerační psychologie rodiny, Portál 2011

Luhmann N.: Sociální systémy. Nárys obecné teorie. Praha CDK 2006

Trapková L., Chvála V.: Rodinná terapie psychosomatických poruch, Portál 2004

Doporučujeme, aby členové výcviku vyhledávali workshopy a stáže na jiných pracovištích

RT a porovnávali různé terapeutické styly. Ve 3. a 4. ročníku lze využívat po dohodě

pracoviště SKT v Liberci, Psychosomatickou kliniku v Praze (L.Cibulková, P.Roubal,

O.Masner, M.Stiburek a další), v Prevcnturu Praha (O.Počarovský, A.Roubalová a další)

Rodinné poradny (např. H.Vyhnálková, Z.Rieger), Ordinaci klinické psychologie PhDr. L.

Trapkové v Praze a další k náslechům rodinné terapie.

Témata III.ročníku prezenční části: Praktická část I.: Psychosociální souvislosti nemoci

1. setkání: Chvála+Trapková: Tělo v rodině (tělo rodiny, tělo v rodině, emoce a tělo, dotyk v terapii, tělesnění rodinného dění, vývoj a somatizace)

Úkol na příště: Úvodní sezení s pacientem nebo jeho rodinou (zápis, audio- videozáznam, mapa rodiny, časová osa, práce s kameny)

2. setkání: Chvála+Trapková: První kontakt s rodinou.

Úkol na příště: Doslovný přepis části rozhovoru s rodinou (z audio či videozáznamu)

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

7

3. setkání: Chvála+Trapková: Jazyk v rozhovoru s rodinou

Úkol na příště: Moje setkávání se smrtí

4. setkání: Chvála+Trapková: Umírání a smrt.

Úkol na příště: Zkušenosti s RT na mém pracovišti.

5. setkání: Chvála+Trapková Integrace RT do stávajících systémů (zdravotnických a jiných)

Úkol na příště: Vývoj ženství a mužství v mém rodě.

6. setkání: Chvála+Trapková: Ženství a mužství (jin-jang rodiny).

Úkol na příště: Zápis prvního sezení s rodinou a hypotézy o možných intervencích

Literatura na 3.ročník:

Chvála, V. Trapková L.: Rodinná terapie a teorie Jin-Jangu, Portál Praha 2008

Témata IV.ročníku prezenční části: Praktická část II.: Aplikace rodinné terapie

1. setkání: Chvála+Trapková: Hypotetizování, kontrakt a intervence. Práce nad případy frekventantů.

Úkol na příště: Jak (ne)mluvím s pacienty o sexu?

2. setkání: Chvála+Trapková: Sexualita a vztah. Práce nad případy frekventantů.

Úkol na příště: Reflexe o rozdílech mezi terapeutickým a osobním vztahem.

3. setkání: Chvála+Trapková: Terapeutický vztah (etika, svádění, zneužívání). Práce nad případy frekventantů Úkol: Odevzdat závěrečnou kasuistiku

4. setkání: Chvála+Trapková: Práce nad závěrečnými kasuistikami frekventantů, práce s video a audiozáznamy.

5. setkání: Chvála+Trapková: Ukončování terapie.

6. setkání: Závěrečné kolokvium. Hodnocení a závěr výcviku.

Během 4. ročníku prezenční části každý frekventant absolvue 15 hodin cvičné supervize

vlastních případů. Cena této supervize je v ceně 4. ročníku a neplatí se proto zvlášť.

Supervize: poslední částí komplexního vzdělávacího programu je supervize vlastních případů

Absolvent, který aspiruje na úplné dokončení komplexního výukového programu v rodinné terapii, musí absolvovat ještě 100 hodin supervize, která není v ceně základní prezenční části a lze ji zahájit až po ukončení této části výcviku. Každý se objednává podle

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

8

svých možností a potřeb na vyhlášené termíny na našich webových stránkách (viz supervize),

nebo u jiného supervizora rodinné terapie podle jeho možností a požadavků.

Prvních 15 hodin absolvuje každý účastník již během 4.ročníku a cena těchto 15 hodin je

v ceně této prezenční části komplexního programu. Po úspěšném skončení této části si vybere

adept svého supervizora ze seznamu supervizorů rodinné terapie schválných odbornou radou

SOFT (<http://www.soft-os.cz/>), u kterého by měl absolvovat aspoň 75% z celkových 100

hodin. Tento supervizor na závěr vystaví potvrzení o absolvované cvičné supervizi

s vyjádřením, zda doporučuje či nedoporučuje adepta ke zkoušce ze systematické

psychoterapie. V případě, že bude supervize probíhat v našem institutu, bude prováděna

v malých skupinách po 5 adeptech, obvykle po 10 hodinách, se supervizory MUDr. V Chválou,

PhDr. L.Trapkovou či Mgr.J.Knopem. Je možné domluvit také přímou supervizi na pracovišti

adepta, ale není to z kapacitních důvodů obvyklý a hlavní způsob naší supervize.

Hodiny výuky:

Presence: 20 hodin každý víkend 6x ročně po 4 roky = 480 hodin (výuka+ sebezkušenost)

Během výcviku je nutno vypracovat a odevzdat 12 písemných prací na zadané téma+ závěrečná práce (celkem 26 hodin). 3x sebezkušenostní skupina mimo víkendové setkání (56 hodin). Celkem tedy 580 hodin.

Doporučená literatura

1. Kontext©, bulletin rodinných terapeutů, ročník 1987-1995, (přepisy jsou k dispozici na CD)
2. Langmeier, J. a spol.: Dětská psychoterapie, (2.vydání), Praha, Portál 2000
3. Prigogine, I., Stengersová, I.: Řád z chaosu, Mladá Fronta, Praha 2001, edice Kolumbus
4. Prochaska J. O., Norcross J.C.: Psychoterapeutické systémy Grada, Praha 1999
5. Rieger, Z., Vyhňáková, H.: Ostrov rodiny, 2. vydání Konfrontace, 2001
6. Říčan, P., Krejčířová, D. a kol.: Dětská klinická psychologie (3.vyd.) Praha, Grada 1997
7. Schlippe A. von, Schweitzer J.: Systemická terapie a poradenství, nakl. Cesta, Brno, 2001
8. Simon F.B., Stierlin H.: Slovník rodinné terapie, Konfrontace 1995
9. Jonesová E.: Terapie rodinných systémů. Vývoj milánských systemických terapií. Konfrontace 1993
10. Bateson G.: Mysl a příroda, nezbytná jednotka. Malvern. Praha 2004
11. Trapková, Chvála: Rodinná terapie psychosomatických poruch, Portál, 2004
12. Chvála, Trapková: Rodinná terapie a teorie jin- jangu, Portál 2008
13. W.Tress, J.Krusse, J. Ott: Základní psychosomatická péče, Portál 2008
14. Watzlawick P., Bevelasová J.B., Jackson D.D.: Pragmatika lidské komunikace, Konfrontace 1999
15. PSYCHOSOM, elektronický časopis psychosomatické sekce, www.lirtaps.cz/psychosom.htm průběžně
16. SOFTFÓRUM, elektronický časopis národní organizace rodinných terapeutů (SOFT) www.softforum.cz průběžně

Ověřování znalostí:

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

9

· V průběhu výuky jsou průběžně učiteli hodnoceny písemné práce (eseje, teoretické úvahy, překlady literatury, kazuistické zlomky). Studium doporučené a povinné literatury a psaní esejů je nezbytné dokončit před termínem výcvikového setkání, na které byla příprava vypsaná.

· Jednou za rok závěrečné hodnocení ve skupinách. Ročník nelze uzavřít, pokud nejsou odevzdané všechny eseje!

· Trenéři si vyměňují možnost nedoporučit studium adepta v dalším ročníku výcviku, pokud nespĺňuje požadavky.

· Na závěr výcviku posluchač odevzdá a obhájí písemnou kazuistiku.

Výstupy

· Potvrzení o absolvovaném počtu hodin první části komplexního programu vydá tým tréninkových terapeutů po splnění všech podmínek

· Potvrzení o absolvovaných 100 hodinách supervize vydá ten ze supervizorů, u kterého adept absolvoval alespoň 70% supervizovaných hodin

· Po absolvování obou částí komplexního výukového programu na základě žádosti adepta vydají zdravotníci garanti osvědčení o absolvování komplexního výcviku v rodinné terapii, případně doporučení ke zkoušce z funkční specializace IPVZ pro práci ve zdravotnictví

· Podmínkou pro absolvování výcviku je dobrozdání týmu lektorů o tom, že frekventant je také osobnostně zralý a způsobilý pracovat jako rodinný terapeut.

Ekonomické podmínky výcviku

Roční platba určená k úhradě práce lektorů, supervizorů, hostů a organizace činí na první rok do 20 000 Kč. Dosud bylo zvykem platbu z roku na rok nezvyšovat, případný nárůst se může pohybovat okolo míry inflace a je odvozen od případného růstu nákladů s výcvikem spojených. Náklady na pobyt si frekventanti hradí sami. Platba je splatná po přijetí do výcviku do prvního setkání jednorázově nebo ve dvou splátkách. Následná supervize není v ceně 1. části výcviku.

Lektoři

MUDr. Vladislav CHVÁLA

Lékař, sexuolog, rodinný terapeut, vedoucí Střediska komplexní terapie v Liberci (SKT), lektor a supervizor rodinné terapie, supervizor ČIS, lektor akupunktury; bodyterapie dle dr.Schmitta. Člen České psychiatrické společnosti (ČPS ČLS JEP), člen České společnosti pro supervizi (ČIS), člen Společnosti pro rodinnou terapii (SOFT).

Vzdělání: LF UK, atestace z gynekologie, sexuologie, vzdělání v rodinné a systemické terapii, funkční specializace systematické psychoterapie IPVZ, ericksonovská hypnotherapie, práce s tělem dle dr. Schmitta, výcvik v supervizi ČIS.

Praxe: Od r.1978 ve zdravotnictví, od r.1989 vedoucí psychoterapeutického pracoviště

Střediska komplexní terapie v Liberci (SKT)

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

10

PhDr. Ludmila TRAPKOVÁ

Klinická psycholožka, rodinná terapeutka a psychoterapeutka, lektorka a supervizorka rodinné terapie, supervizorka ČIS. Člen České psychiatrické společnosti (ČPS ČLS JEP), člen Asociace klinických psychologů (AKP), člen Společnosti pro rodinnou terapii (SOFT), člen Českého institutu pro supervizi (ČIS), člen Evropské asociace supervizorů (EAS).

Vzdělání: FTVS UK obor TV - matematika, FF UK jednooborová klinická psychologie, atestace z klinické psychologie, funkční specializace v systematické psychoterapii IPVZ, výcvik v individuální hlubinně orientované psychoterapii, výcvik ve skupinové psychoterapii dětí a adolescentů, vzdělání v rodinné a systemické terapii, výcvik pro supervizory balintovských skupin, práce s tělem dle dr. Schmitta, ericksonovská hypnoterapie, výcvik v supervizi ČIS.

Praxe: Ve zdravotnictví od r. 1985, Dětská psychiatrická ambulance OUNZ Praha 4 do 1992, Ordinace klinické psychologie Praha od 1992, zároveň člen týmu Střediska komplexní terapie v Liberci (SKT) od r. 1993.

Mgr. Jan KNOP

Psychoterapeut, klinický psycholog, rodinný terapeut, gestalt terapeut, individuální, skupinová, párová a rodinná terapie, relaxace, supervizor pro rodinnou terapii a Gestalt terapii. Člen Společnosti rodinných terapeutů (SOFT), člen EAGT (Evropská Asociace Gestalt Terapie), AKP a PS ČLS JEP, lektor v psychoterapeutických výcvicích: výcviky v rodinné terapii, komplexní vzdělávací program v psychoterapii, dvouletý výcvik pro pomáhající profese, kurz v supervizi pro kazatele ČCE, spolutrenér ve výcviku Gestalt terapie.

Vzdělání: FF UK – jednooborová psychologie, atestace z klinické psychologie a funkční specializace systematické psychoterapie IPVZ; postgraduální studium pro pracovníky MPP, absolvent výcviku ve skupinové terapii SUR, absolvent výcviku v Gestalt terapii a psychosyntéze, výcvik v supervizi v GT přístupu. Dále vzdělání v rodinné a systemické terapii a specializační postgraduální studium DILMART.

Praxe: V letech 1980 až 2000 v manželském a rodinném poradenství, od r. 1990 ve zdravotnictví, člen týmu Střediska komplexní terapie v Liberci (SKT) od r.1989.

MUDr. Aleš Fürst

Lékař, psychiatr, psychoterapeut

Vzdělání: 1. LF UK Praha, obor všeobecné lékařství (1993), atestace z psychiatrie I. stupně (1998) , II.stupně (2002), způsobilost v oboru psychosomatická medicína (2008), Základní kurs neverbálních technik (Vodňanská, Lucká, Albrich), Specializovaný kurz neverbálních technik orientovaný na práci s tělem v psychoterapii (Vodňanská, Lucká), 1998-2003 výcvik v PBSP psychoterapii (Pesso Boyden System Psychomotor), od roku 2009 předseda PBSP CZ, o.s. - české asociace PBSP

Praxe: 1993-95 interní odd. Nemocnice Liberec (z toho rok ZVS), 1995-97 farmaceutický zástupce, 1997-2001 psychiatrické odd. Nemocnice Liberec, 1997-2001 terapeut v Terapeutickém středisku pro rodinu a mezilidské vztahy OÚSS v Liberci, od r. 2001 člen týmu SKT Liberec a zároveň soukromá psychiatrická a psychoterapeutická praxe v Jablonci nad Nisou, od r. 2009 lektor výcviku v rodinné terapii (Lirtaps)

PhDr. Alena Paloušová, supervize týmu

Klinická psycholožka, rodinná terapeutka a psychoterapeutka, supervizorka rodinné terapie, supervizorka ČIS. Člen výboru České psychiatrické společnosti (CPS ČLS JEP), členka Odborné rady a předsedkyně Etické komise Asociace klinických psychologů (AKP), člen Společnosti pro rodinnou terapii (SOFT), člen Českého institutu pro supervizi (ČIS) a člen Etické komise ČIS.

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

11

Vzdělání: FŽ FF UK Praha, FF UK jednooborová klinická psychologie, atestace z klinické psychologie, funkční specializace v systematické psychoterapii IPVZ, výcvik ve skupinové psychoterapii dětí a adolescentů, vzdělání v rodinné a systemické terapii, výcvik pro supervizory balintovských skupin, výcvik v supervizi ČIS.

Praxe: Dětská psychiatrická ambulance OUNZ Praha 1, Ordinace klinické psychologie Praha 1
Externí spolupracovníci:

Doc. PhDr. Karel Balcar, CSc.

Klinický výzkumník a v ysoškoškolský pedagog

Věnuje se výzkumu, výuce a klinické práci v oborech psychologie, psychosomatiky a psychoterapie soustavně na Pražské vysoké škole psychosociálních studií, příležitostně také na 1. a 3. lékařské fakultě UK v Praze.

MUDr. David Skorunka, PhD.

Psychiater a psychoterapeut s preferencí systemické a narativní perspektivy.

Odborný asistent na Ústavu sociálního lékařství, Lékařské fakulty v Hradci Králové, Univerzity Karlovy v Praze. Podíl na výuce v předmětech pro české a zahraniční studenty: sociální lékařství, psychologická propedeutika, rodinná terapie a Family Systems Medicine. Externí lektor katedry psychologie Fakulty sociálního lékařství, Masarykovy Univerzity v Brně (garant volitelného předmětu Rodinná terapie, podíl na předmětu Narativní psychologie a psychoterapie, podíl na předmětu Psychotherapy; Theory, Practice, Research pro zahraniční studenty).

Klinická praxe: Psychiatrická ambulance v Rychnově nad Kněžnou, externí konzultant - psychiatr pro oblastní nemocnici tamtéž. Spolupráce s Psychologickou ambulancí a pobočkou o.s. Péče o duševní zdraví tamtéž.

Vzdělání: Absolvent Lékařské fakulty v Hradci Králové, Karlovy Univerzity v Praze (1989-1995). Postgraduální studium v oboru sociální psychologie na Fakultě sociálních studií,

Masarykovy Univerzity v Brně, v roce 2008 ukončeno státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertace na téma Narativní přístup v psychoterapii; pohled klienta a terapeuta. Atestace II. stupně z všeobecné psychiatrie v roce 2003. Atestace I. stupně z všeobecné psychiatrie v roce 1999. Funkční specializace v systematické psychoterapii ve zdravotnictví v roce 2002. V roce 2003 obdržel certifikát rodinného/systemického terapeuta Společností pro rodinnou a systemickou terapii (SOFT).
Činnost: V letech 2004-2010 národní delegát SOFT v Evropské asociaci rodinné terapie (EFTA). V letech 2004-2010 člen výboru komory národních organizací Evropské asociace rodinné terapie (EFTA-NFTO). Člen redakčních rad recenzovaných časopisů Psychoterapie a Psychosom. Člen international advisory board časopisu Contemporary Family Therapy. V minulosti pravidelná lektorská spolupráce s instituty rodinné terapie (Centrum komplexní terapie a Institut rodinné terapie v Liberci; Institut Virginie Satirové) a přednášková činnost na domácích a zahraničních odborných akcích.

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

12

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

13

Smlouva s adepty komplexního vzdělání

Smlouva o provedení

Komplexního vzdělávacího programu v rodinné terapii

psychosomatických poruch

1. Smluvní strany:

1.1. Dodavatel:

Institut rodinné terapie a psychosomatické medicíny v Liberci, o.p.s.

Jáchymovská 385, Liberec 10, psč.46010

IČ: 27280411

Zastoupený: Mgr. Janem Knopem, ředitelem o.p.s.

Bankovní spojení: 2242330001/5500

na straně jedné, dále jen „dodavatel“

a

1.2. Odběratel (účastník výcviku):

Jméno, příjmení, tituly.....

Datum narození.....

Bydliště.....

na straně druhé, dále jen jako „účastník“

I. Preambule

Komplexní vzdělávací program v rodinné terapii psychosomatických poruch (dále výcvik) odpovídá požadavkům České psychoterapeutické společnosti a České psychiatrické společnosti ČLS JEP pro vzdělávání v psychoterapii pro práci ve zdravotnictví. Tento výcvik byl odbornou komisí těchto společností schválen v

Výcvik v celkovém rozsahu 580 výcvikových hodin je rozdělen do dvou následujících částí:

· Základní část je složena z

1. teorie a metodologie (v rozsahu 1601 hodin)
2. vlastní zkušenost s psychoterapií (sebezkušenost) (240 hodin)
3. nácvik praktických psychoterapeutických dovedností (180 hodin)

· Druhá - následná část obsahuje

4. supervizi vlastní terapeutické práce (100 hodin).

1 hodinou je zde míněno 60 min.

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

14

II. Předmět smlouvy

2.1. Předmětem této smlouvy je základní část komplexního vzdělávání

v rodinné terapii psychosomatických poruch v rozsahu 580 hodin.

2.2. Tato smlouva se nezabývá realizací a podmínkami realizace supervize (viz bod 4 preambule). Tréninkovou supervizi si účastník zajišťuje sám a sám si hradí i náklady s tím spojené (tj. honoráře, cestovní výlohy).

III. Závazky dodavatele:

3.1. Poskytnout během 4 let 580 hodin základní části výcviku (teorie, sebezkušenost, praktické dovednosti) podle předem stanoveného plánu.

3.2. Při zahájení výcviku předat účastníkovi studijní index pro záznamy o jeho účasti na programu.

3.3. Po ukončení základní části výcviku vydat „potvrzení o úspěšném absolvování prezenční části komplexního vzdělávacího programu“, pokud účastník splnil stanovené podmínky (viz bod 4.5.) a uvést celkový počet absolvovaných hodin. Účastníkovi, který nesplnil stanovené podmínky vydat „potvrzení o počtu absolvovaných hodin“.

3.4. Zachovávat diskrétnost o všech skutečnostech týkajících se jednotlivého každého účastníka, se kterými se lektori zúčastnění při realizaci výcviku a zaměstnanci institutu setkají. Dodavatel se zavazuje chránit důstojnost frekventantů i jejich nepřítomných blízkých a to i po ukončení výcviku. Členové týmu včetně týmového supervizora nejsou vzájemně mezi sebou touto mlčenlivostí vázáni v míře, v jaké to vyžaduje intervize a supervize celého procesu.

3.5. Dodavatel jmenuje tyto základní lektory výcviku: MUDr. Vladislav Chvála, PhDr. Ludmila Trapková, Mgr. Jan Knop, MUDr. Aleš Fürst. Dodavatel dále jmenuje MUDr. Vladislava Chvála a PhDr. Ludmilu Trapkovou odbornými garanty výcviku a klade na ně odpovědnost za jeho zdárnou realizaci.

3.6. Zajistit supervizi práce lektorů jmenovaných v bodě 3.5.

3.7. Poskytnout účastníkovi seznamy supervizorů pro následnou supervizi a případně napomáhat při vyhledávání vhodného supervizora, stejně tak pomoci při vyhledávání vhodné individuální terapie.

IV. Závazky odběratele – účastníka výcviku

4.1. Účastník vstupuje do výcviku z vlastní vůle a s úmyslem absolvovat jej celý. Je připraven k aktivní práci na sebepoznání tak, aby rozšířil svůj lidský i terapeutický potenciál a bude v tomto smyslu k dispozici ostatním účastníkům.

4.2. Účastník se zavazuje v případě neúčasti na výcvikové setkání informovat některého ze základních lektorů. Absenci na setkáních mohou omluvit jen závažné zdravotní potíže a zcela mimořádné události.

4.3. Účastník výcviku si je vědom toho, že v průběhu výcvikového procesu dochází k individuálním i skupinovým krizím, které je třeba překonávat uvnitř a nikoli vně skupiny a komunity.

4.4. Účastník výcviku se zavazuje k naprosté diskrétnosti o všech skutečnostech, se kterými se setká na skupině i v celé komunitě; dále se zavazuje chránit důstojnost ostatních členů skupiny a komunity i jejich nepřítomných blízkých a to i po ukončení platnosti této smlouvy.

4.5. Účastník výcviku je připraven pro úspěšné absolvování základní části výcviku tyto podmínky:

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

15

a/ přítomnost v rozsahu minimálně 454 hodin při pracovních výcvikových setkáních (zaměřených na teorii, nácvik dovedností a na vlastní zkušenost s psychoterapií ve skupinovém procesu). Absence v jednom ročníku nesmí být větší než 40 hodin.

b/ účast na semináři Práce s časovou osou

c/ nejpozději do konce každého ročníku odevzdat písemné práce – eseje na zadaná témata dle programu výcviku

d/ odevzdat závěrečnou písemnou práci – kasuistiku

e/absolvovat 15 hodin supervizních setkání v průběhu druhé poloviny výcviku (v ceně výcviku).

4.6. Účastník výcviku je povinen přijmout Etický kodex psychoterapeuta České Psychoterapeutické Společnosti ČLS JEP a řídit se jím.

4.7. Účastník se zavazuje každoročně uhradit roční platbu za výcvik a to podle každý rok písemně stvrzeného režimu mezi dodavatelem a odběratelem.

4.8. Odběratel si hradí další výlohy spojené s účastí ve výcviku. Dalšími výlohami se míní zejména náklady spojené s úhradou za cestování, za ubytování a za stravování.

V. Stanovení ceny za vzdělávací program

5.1. Cena za výcvik je stanovována dodavatelem vždy na jeden rok dopředu (tzv. výcvikový rok). Cenu stanovuje dodavatel tak, aby pokryla předpokládané výdaje pořadajícího institutu a také zohledňovala oficiální míru inflace. Výši ceny za výcvik na následující výcvikový rok oznámí dodavatel nejpozději do konce 9. měsíce předchozího výcvikového roku ústně během výuky a písemně na informačním serveru výcviku (www.lirtaps.cz). Dodavatel se zavazuje udržet meziroční navýšení pod hranici 10%.

5.2. Pokud odběratel z vlastní vůle odstoupí z účasti v programu, zavazuje se cenu za výcvik v příslušném výcvikovém roce zaplatit v plné výši stanovené na příslušný rok (tj.nemá nárok na vrácení zaplaceného školného v příslušném výcvikovém roce).

5.3. Odběratel nemá nárok na navrácení peněz za části výcviku, v kterých byl nepřítomen, ač byl řádně omluven.

5.4. Cena za výcvik zahrnuje 15 hodin supervizních setkání ve 3. a 4. roce výcviku, naopak nezahrnuje cestovní výlohy a náklady na ubytování a stravu odběratele.

VI. Zápis do Komplexního vzdělávacího programu

Účastník bude zapsán do Komplexního vzdělávacího programu po splnění následujících podmínek:

- obdržení rozhodnutí dodavatele o přijetí ke studiu v rámci Komplexního vzdělávacího programu,
- uzavření této smlouvy oběma smluvními stranami,
- zaplacení první roční platby za studium v rámci Komplexního vzdělávacího programu.

VII. Ochrana osobních údajů

Podpisem této smlouvy účastník vyslovuje souhlas s tím, aby v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů dodavatel zpracovával a shromažďoval osobní údaje účastníka. A to osobní údaje, které budou poskytnuty na základě této smlouvy a v průběhu konání Komplexního vzdělávacího programu. Účelem zpracování osobních údajů je vedení evidence účastníků absolvujících Komplexní vzdělávací program.

INSTITUT RODINNÉ TERAPIE A PSYCHOSOMATICKÉ MEDICÍNY V LIBERCI, O.P.S.

Jáchymovská 385 Liberec 10 tel.+420485151398 www.lirtaps.cz

16

VIII. Platnost smlouvy

8.1. Smlouva začíná platit dnem podpisu oběma smluvními stranami.

8.2. Smlouva se vyhotovuje ve dvou exemplářích, z nichž každý má hodnotu originálu a

každá smluvní strana obdrží jeden.

8.3. Smlouva končí:

8.3.1. okamžikem ukončení základní části výcviku po splnění podmínek v bodu 4.5., avšak max. 6 let od data podpisu této smlouvy, pokud o tom obě smluvní strany neuzavřou dohodu jinou,

8.3.2. dnem vystoupení odběratele z vlastní vůle z výcviku,

8.3.3. ukončením výcviku ze strany dodavatele (viz.čl.9.2.).

8.3.4. dohodou mezi oběma smluvními stranami.

IX. Zvláštní ustanovení

9.1. Odběratel je povinen bez prodlení oznámit lektorům (uvedených v bodě 3.6.) své zdravotní potíže a onemocnění, včetně duševních nemocí resp.poruch, které si vyžádaly nebo vyžadují odbornou pomoc a to před i v průběhu výcviku. Případné neoznámení může být důvodem k odstoupení od smlouvy ze strany dodavatele.

9.2. Dodavatel si vyhrazuje právo ukončit výcvik účastníka výcviku (odběratele) před naplněním smlouvy, jestliže tým lektorů (bod 3.6.) dojde k závěru, že další pokračování odběratele ve výcviku by znamenalo újmu pro účastníka samého nebo ohrožení jeho současných či budoucích klientů, nebo pokud tým lektorů dojde k závěru, že shledal na straně odběratele jiné kontraindikace pro vykonávání psychoterapeutické činnosti. Účastník se může v případě pochybností o správnosti takového postupu obrátit na supervizora výcvikového týmu.

9.4 Důvodem k ukončení výcviku účastníka před naplněním smlouvy může být dále porušení závazků vyplývajících z bodu 4. této smlouvy.

9.5 Dodavatel si vyhrazuje právo ukončit Komplexní vzdělávací program, pokud počet účastníků v daném výcvikovém roce klesne o 25% nebo v případě, že konání Komplexního vzdělávacího programu brání závažná, těžko překonatelná překážka, jejíž existenci nemohl dodavatel předvídat

9.6 Smlouva může být změněna nebo doplněna pouze písemnou dohodou obou stran.

9.7 Smlouva se řídí právními předpisy obsaženými v Občanském zákoníku,§ 51.

dne

.....

dodavatel odběratel